

Gmina Tomaszów Mazowiecki
ul. Prezydenta I. Mościckiego 4
97-200 Tomaszów Mazowiecki

Tytuł operacji pn. „Kształtowanie przestrzeni publicznej przy ul. Wesolej w miejscowości Smardzewice”

Foto: Katarzyna Szkopińska

INNOWACYJNA STREFA KULTURY
„ŻUBR SMARDZEWICKI W KULTURZE GMINY TOMASZÓW
MAZOWIECKI ”

Tomaszów Mazowiecki, kwiecień 2018r.

I. DZIAŁANIA PLANOWANE W RAMACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Gmina Tomaszów Mazowiecki zamierza urządzić przestrzeń publiczną w centrum miejscowości Smardzewice przy ul. Wesolej, na działkach nr 395/2 i 395/1.

Obecnie przestrzeń ta jest niezagospodarowana i nieużytkowana przez społeczność lokalną. W ramach projektu planuje się utworzyć ogólnodostępny teren rekreacyjny, m.in. poprzez wykonanie alejek spacerowych, fontanny, zamontowanie stolików i ławeczek oraz wykonanie trawników i licznych nasadzeń, a także montaż oświetlenia parkowego (objęte odrębnym opracowaniem projektowym).

II. INFORMACJE OGÓLNE

Nieodzownym atutem Gminy Tomaszów Mazowiecki jest Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach, dlatego też w zagospodarowywanej przestrzeni publicznej w Smardzewicach Gmina zamierza wprowadzić rozwiązania innowacyjne, polegające na utworzeniu **STREFY KULTURY PN. „ŻUBR SMARDZEWICKI W KULTURZE”** poświęconej tym majestatycznym zwierzętom.

Żubr – król puszczy od niepamiętnych czasów fascynował człowieka swoją odwagą, potęgą i dzikością, skrywaną pod pozornym spokojem. Historia żubra, jak rzadko którego zwierzęcia splata się z rozwojem kultury i cywilizacji człowieka. Dla Polaków żubr urósł do rangi symbolu ojczyznej przyrody, której umiłowanie nakazywało chronić przed zagładą najwspanialsze jej bogactwa, jako majątek narodu i świadectwo jego kultury. Także i dzisiaj nie możemy zapominać o potrzebie zachowania dla potomnych tej bezcennej części natury.

Mając to na uwadze, planuje się urządzenie mobilnej, plenerowej wystawy w Smardzewicach, powstanie filmu oraz szereg działań kulturalnych z żubrem, jako motywem przewodnim. Jest to innowacyjne podejście w kontekście zagospodarowywania przestrzeni publicznej, łączące promocje walorów cennych przyrodniczo poprzez działalność kulturalną.

Fot. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach

<https://www.kampinoski-pn.gov.pl/edukacja/ohz-w-smardzewicach>

III. OPIS DZIAŁAŃ

3.1 WYSTAWA

Planuje się urządzenie plenerowej, mobilnej wystawy, która zostanie umieszczona na zagospodarowywanym terenie w ramach projektu dofinansowanego ze środków PROW 2014-2020 pn. „Kształtowanie przestrzeni publicznej przy ul. Wesolej w miejscowości Smardzewice”, na działkach nr ewid. 395/2 i 395/1, w miejscu atrakcyjnym turystycznie, stanowiącym przestrzeń publiczną ogólnodostępną i licznie odwiedzaną.

Celem wystawy jest przybliżeniu turystom i mieszkańcom lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego, związanego z obecnością żubrów na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki. Będzie to tematyczna wystawa mobilna, plenerowa poświęcona żubrom oraz Ośrodkowi Hodowli Żubrów w Smardzewicach - jednej z najstarszych placówek tego typu w Polsce. Ośrodek został utworzony w 1934r. z inicjatywy prezydenta RP Ignacego Mościckiego. Dla czterech bizonów, które prezydent Mościcki otrzymał w darze od Polonii kanadyjskiej wybudowano wówczas zagrodę w starym borze sosnowym, która dała początek istniejącemu do dziś Ośrodkowi.

Obecnie Ośrodek zajmuje pow. 72,4 ha i leży w strefie ochronnej Spalskiego Parku Krajobrazowego. Liczebność stada hodowlanego utrzymywana jest na poziomie 20 sztuk. Na terenie Ośrodka znajduje się zagroda pokazowa żubrów oraz ścieżka dydaktyczna.

Nasza ekspozycja będzie ukazywać unikatowy na naszym terenie Ośrodek Żubrów, historię jego powstania, dokumenty, fotografie i wycinki prasowe dotyczące jego funkcjonowania od założenia aż do chwili obecnej.

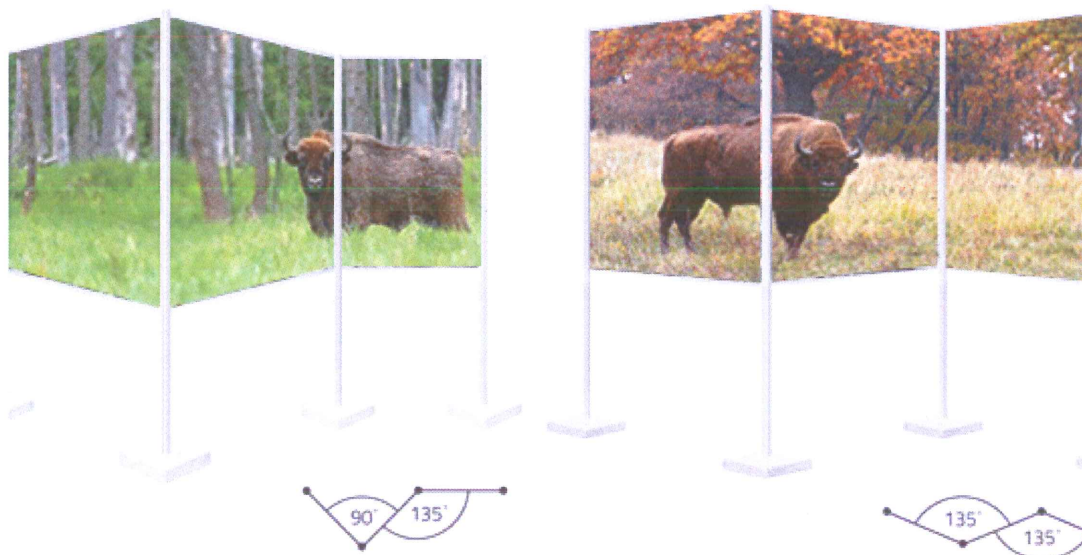
Powstanie wystawy poprzedzone zostanie zbieraniem materiałów archiwalnych dotyczących Ośrodka, wszelkich dokumentów i fotografii. W tym celu nawiązana zostanie współpraca Gminy Tomaszów Mazowiecki z instytucjami tj. Nadleśnictwem Smardzewice, Kampinoskim Parkiem Narodowym, Łódzkim Domem Kultury w Łodzi, Skansenem Rzeki Pilicy, Archiwum w Piotrkowie Trybunalskim.

Zebrane materiały zostaną umieszczone na panelach wystawowych. Dobra wystawa, czy to plenerowa czy też w obiekcie charakteryzować musi się przede wszystkim właściwym przyjęciem ze strony odbiorcy. Sposób prezentacji danego tematu i jego odbiór to kluczowa kwestia stanowiąca o sukcesie. Jednym z lepszych sposobów zainteresowania odbiorcy są coraz częściej stosowane plenerowe moduły wystawowe. O ich efektywności decyduje monumentalna i rzucająca się w oczy, a zrazem estetyczna forma instalacji przestrzennej. Dzięki prostemu systemowi montażowemu, jest jedną z bardziej przystępnych opcji pozwalającą na szybkie przygotowanie wystawy. W stabilny aluminiowy stelaż składający się z pionowych profili oraz poprzeczek wkomponowane jest wysokiej jakości tworzywo PCW na którym znajduje się grafika. Możliwość dowolnego ustawienia poszczególnych modułów pozwala na stworzenie oryginalnego ciągu wystawowego, który w wygodny sposób przeprowadzi odbiorcę od początku do końca wystawy. Umieszczenie grafiki jest możliwe po jednej bądź po obu stronach modułu. Moduły takie to również ciekawa możliwość zaaranżowania przestrzeni publicznej.

Przykładowa wizualizacja wystawy

Wystawa plenerowa trójkątna

Wystawa plenerowa trzyczęściowa

Wystawa będzie wypożyczana i prezentowana w instytucjach kultury, w szkołach i świetlicach na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki oraz powiatu Tomaszowskiego. Wystawa pełnić będzie nie tylko funkcję informacyjno-edukacyjną. Jej zadaniem będzie przede wszystkim dostarczanie zwiedzającym niezapomnianych wrażeń.

Przewiduje się wykonanie 8 paneli wystawowych z nadrukiem i ich montaż w miejscu realizacji operacji.

Koszt całkowity 21 600,00 zł brutto.

3.2 DZIAŁANIA KULTURALNE WOKÓŁ WYSTAWY

Wystawa będzie tłem i inspiracją działań kulturalnych, między innymi: plenerów malarskich, warsztatów i konkursów artystycznych, wieczorków poetyckich, festynów kulturalno-rekreacyjnych, których motywem przewodnim będzie żubr. W bezpośrednim sąsiedztwie zagospodarowywanej przestrzeni publicznej w Smardzewicach funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna, która będzie stanowiła zaplecze organizacyjne wszelkich działań kulturalnych organizowanych wokół wystawy.

Planuje się przeprowadzenie przez Gminę Tomaszów Mazowiecki przy współpracy z Łódzkim Domem Kultury w Łodzi konkursu plastycznego o zasięgu wojewódzkim pod nazwą „**Potęga żubra smardzewickiego**”.

Działania kulturalne wokół wystawy będą mogły być podejmowane także we wszystkich instytucjach, do których trafi wystawa.

3.3 FILM

W synergii do mobilnej wystawy powstanie także krótki film promujący walory kulturalne, przyrodnicze i turystyczne Gminy Tomaszów. Znaczna część filmu zostanie poświęcona tematyce żubra na terenie lasów spalskich. Film będzie ukazywał bogaty dorobek regionalnej kultury ludowej regionu, a także walory

krajobrazowe i przyrodnicze. W filmie zostaną przybliżone zabytkowe obiekty, ale również nowoczesna infrastruktura Gminy.

Film będzie wyświetlany podczas wydarzeń kulturalnych, konferencji, spotkań. Jego projekcja będzie poprzedzać każdy seans filmowy odbywający się w Gminnym Domu Kultury w Wiadernie. Możliwa będzie również jego emisja w trakcie organizowanych seansów kina plenerowego. Film będzie dostępny także na stronie internetowej Gminy.

3.4. FESTIWAL Z ŻUBREM

Festiwal będzie miał charakter imprezy kulturalno-rozrywkowej. Będzie to impreza plenerowa, organizowana przez Gminę Tomaszów Mazowiecki przy współpracy z Nadleśnictwem Smardzewice oraz Kampinoskim Parkiem Narodowym. Festiwal będzie odbywał się w pięknej scenerii łąk smardzewickich, nad rzeką Pilica.

W ramach festiwalu planuje się:

- wystawę prac pochodzących z konkursu plastycznego pod nazwą „**Potęga żubra smardzewickiego**”,
- wystawę zorganizowaną przez Stowarzyszenia Miłośników Żubrów,
- loterię „Rozpoznaj żubra”, której uczestnicy rozpoznają przy pomocy leśników płeć i wiek żubrów z fotografii,
- możliwość zrobienia sobie zdjęcia przy medalionie żubra (wypożyczone popiersie żubra),
- kiermasz rzemiosła artystycznego, produktów lokalnych i jadła regionalnego,
- liczne gry i zabawy dla dzieci i młodzieży z żubrem jako motywem przewodnim.

WOJTA GMINY
Franciszek Szmitigiel